

ENERGETSKA OBNOVA OBITELJSKIH KUĆA

Program energetske obnove obiteljskih kuća

PRIPREMILA:
Anđela Bogdan

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja provelo je savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, a Vlada RH prihvatila Izmjene i dopune Programa energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje od 2014. do 2020. godine, za energetske obnovu obiteljskih kuća građani će se moći prijaviti krajem ljeta

da sveobuhvatni program za suzbijanje energetske siromaštva još uvijek nije izrađen, osnovni kriterij bit će to da je vlasnik obiteljske kuće ili član kućanstva korisnik zajamčene minimalne naknade koja se dodjeljuje socijalno najugroženijem stanovništvu u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi.

Uvodne napomene

Obiteljske kuće čine 65 posto stambenoga fonda u Hrvatskoj koji je odgovoran za 40 posto ukupne potrošnje energije na nacionalnoj razini. Najviše obiteljskih kuća u Hrvatskoj sagrađeno je prije 1987. te nemaju gotovo nikakvu ili samo minimalnu toplinsku izolaciju (energetski razred E i lošiji). Takve kuće troše 70 posto energije za grijanje, hlađenje i pripremu potrošnje tople vode, a mjere energetske učinkovitosti mogu znatno smanjiti njihovu potrošnju, u nekim slučajevima i do 60 posto u odnosu na trenutačnu.

Radi povećanja energetske učinkovitosti postojećih kuća, smanjenja potrošnje energije i emisija ugljikova dioksida u atmosferu te smanjenja mjesečnih troškova za energente, uz ukupno poboljšanje kvalitete života, Vlada Republike Hrvatske donijela je 27. ožujka 2014. Program energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje od 2014. do 2020. godine. O izmjenama i dopunama Programa energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje od 2014. do 2020. godine od 15. do 30. siječnja 2020. provedeno je javno savjetovanje preko portala e-Savjetovanje.

U Hrvatskoj ne postoji definicija energetske siromaštva niti su do sada utvrđeni opći kriteriji odnosno metodologija za utvrđivanje energetske siromaštva. Ipak, energetske siromaštvo ušlo je kao pojam u Zakon o energetske učinkovitosti, a s obzirom na to

Obiteljske kuće čine 65 % stambenoga fonda u Hrvatskoj koji troši 40 % ukupne potrošnje energije

Uskoro kreće energetska obnova obiteljskih kuća

Osnovni je uvjet da je obiteljska kuća legalno izgrađena, da je to objekt u kojemu je više od 50 posto bruto podne površine namijenjeno za stanovanje, uz to da ima najviše tri stambene jedinice ili građevinsku bruto površinu manju ili jednaku 600 kvadrata.

Energetska obnova obiteljskih kuća provodila se 2015. preko Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Projekti su se izvodili tijekom 2015. i 2016., a sufinanciranje je u cijelosti bilo osigurano iz nacionalnih sredstava. Tada se iz Fonda moglo povući 40, 60 ili 80 posto bespovratnih sredstava, ovisno o lokaciji. Područja od posebne državne skrbi i otoci prve skupine od Fonda su tada mogli dobiti 80 posto, odnosno najviše 168.000 kuna, brdsko-planinska područja te otoci druge skupine 60 posto, odnosno do 126.000 kuna, a ostali 40 posto opravdanih troškova projekta, odnosno najviše 84.000 kuna po kući.

Energetska obnova obiteljskih kuća provodi se preko Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

Iako je raspisivanje dugo očekivanoga javnog poziva za energetska obnova obiteljskih kuća prvotno najavljeno za kraj ožujka 2020., ono će se dogoditi u lipnju ove godine. Program energetske obnove Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja pripremi je ranije, ali cijeli je postupak odgođen zbog globalne pandemije koronavirusa. Na sjednici Vlade 14. svibnja 2020. prihvaćene su izmjene i dopune Programa energetske obnove obiteljskih kuća. Za energetska obnova obiteljskih kuća građani će se moći prijaviti krajem ljeta.

Za energetska obnova obiteljskih kuća osigurano je 142 milijuna kuna

Prijave građana krajem ljeta

Javni poziv za energetska obnova obiteljskih kuća raspisat će i provoditi Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Poziv je najavljen za lipanj kako bi građani imali barem dva mjeseca za prikupljanje dokumentacije te kako bi se krajem ljeta počeli prijavljivati. U pozivu će detaljno biti navedeni svi uvjeti i sva dokumentacija potrebna za prijavu. Za energetska obnova obiteljskih kuća osigurano je 142 milijuna kuna. Od ukupnoga iznosa predviđenoga za sufinanciranje energetske obnove obiteljskih kuća 20 posto ukupnih sredstava, odnosno 28,4 milijuna kuna, namijenjeno je za financiranje energetske obnove obiteljskih kuća građana koji su u opasnosti od energetske siromaštva. Građanima te kategorije država će financirati predviđene mjere energetske obnove sa stotinu posto iznosa potrebnoga za obnova obiteljskih kuća.

S ostalih 80 posto ukupno predviđenih sredstava za sufinanciranje odnosno sa 113,6 milijuna kuna sufinancirat će se energetska obnova svim ostalim građanima vlasnicima obiteljskih kuća, i to uz stopu sufinanciranja od 60 posto, dok će ostatak iznosa ti građani osigurati iz vlastitih izvora.

Program se provodi u dva dijela, odnosno namijenjen je dvjema ciljnim skupinama:

- **svim građanima vlasnicima obiteljskih kuća:** prvi dio tog programa odnosi se na sve vlasnike obiteljskih kuća u RH, bez obzira na njihov socijalni status
- **ranjive skupine građana:** drugi dio tog programa odnosi se isključivo na ranjive skupine građana koje su u riziku od energetske siromaštva.

Energetska obnova obiteljskih kuća odnosi se na postojeće obiteljske kuće, bez obzira na godinu njihove izgradnje, a osnovni je uvjet da budu zakonito izgrađene, odnosno legalne. Mogućnost prijave ovisit će i o energetske razredu zgrade. Na javni poziv moći će se prijaviti obiteljske kuće iz kontinentalne Hrvatske energetske razreda D ili niže odnosno obiteljske kuće iz primorske Hrvatske energetske razreda C ili niže. To spada li obiteljska kuća u kontinentalnu ili primorsku Hrvatsku iskazano je na energetske certifikatu zgrade. Obiteljska kuća u smislu Programa jest zgrada u kojoj je više od 50 posto bruto podne površine namijenjeno za stanovanje te zadovoljava jedan od dva uvjeta:

- ima najviše tri stambene jedinice
- ima građevinsku bruto površinu manju ili jednaku 600 m².

Mjere energetske obnove obiteljskih kuća

Mjere energetske obnove

Mjere energetske obnove obiteljskih kuća odnose se na:

- povećanje toplinske zaštite svih elemenata vanjske ovojnice grijanoga prostora:
 - energetska obnovu vanjskoga zida, stropa, poda, krova (sva potrebna oprema i radovi vezani uz povećanje toplinske zaštite, uključujući hidroizolaciju, zamjenu konstrukcijskih elemenata krova i drugo – detalji se propisuju u javnome pozivu);
- zamjenu stolarije ovojnice grijanoga prostora novom
- cjelovitu energetska obnovu, koja podrazumijeva kombinaciju mjera na vanjskoj ovojnici i ugradnju sljedećih sustava za korištenje OIE-a:
 - sustava sa sunčanim toplinskim pretvaračima
 - sustava na drvenu sječku/pelete
 - dizalica topline zrak-voda, voda-voda ili zemlja-voda
 - fotonaponskih sustava za proizvodnju električne energije za vlastitu potrošnju.

Dokumentacija za prijavu

Detaljan sadržaj dokumentacije potrebne za prijavu na poziv bit će propisan u tekstu javnoga poziva, a obvezna dokumentacija za prijavu minimalno uključuje:

- energetska certifikat i izvješće o energetske pregledu prije energetske obnove te detaljnu ponudu opreme i radova, kojima se potvrđuje zadovoljavanje tehničkih uvjeta propisanih u javnome pozivu
- u slučaju ugradnje fotonaponskih sustava potreban je glavni projekt u skladu s Pravilnikom o jednostavnim i drugim građevinama i radovima (Narodne novine, br. 112/17, 34/18, 36/19 i 98/19)
- u slučaju prijave obiteljske kuće koja je dio zaštićene kulturno-povijesne cjeline potrebno je odobrenje nadležnoga tijela državne uprave za zaštitu spomenika kulture i prirode
- fotodokumentaciju postojećega stanja
- dokaze o prebivalištu, vlasništvu i zakonitosti građevine – vrste tih dokaza detaljno se raspisuju u javnome pozivu.

Što nakon prijave na natječaj?

Nakon što se građani prijave na natječaj za energetska obnovu obiteljskih kuća slijedi odgovor Fonda o sufinanciranju energetske obnove obiteljske kuće. U roku od 45 dana od kada je Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost zaprimio urednu, na vrijeme poslanu i potpunu dokumentaciju građani će dobiti odluku i ugovor o sufinanciranju energetske obnove obiteljske kuće. Nakon toga slijede radovi energetske obnove na obiteljskoj kući, a izvođač radova obavezan je izvesti i u cijelosti dovršiti radove u roku od 12 mjeseci. Nakon što su radovi izvedeni izrađuje se izvješće o završnome energetske pregledu i izdaje energetska certifikat obiteljske kuće. Potom se u Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost šalje sva potrebna dokumentacija sa zahtjevom za isplatu bespovratnih sredstava. U roku od 30 dana od kada Fond primi urednu i potpunu dokumentaciju sa zahtjevom za isplatu sredstava, Fond će isplatiti bespovratna sredstava na račune certifikatora i izvođača radova. Ako građani podmiru račun izvođača radova i prilože dokaz, bespovratna sredstva bit će isplaćena na njihov račun.

Javni poziv za energetska obnovu obiteljskih kuća najavljen je za lipanj 2020.

Izvor:

- <https://mgipu.gov.hr/>